ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Шинэ-Идэр сумын ЗДТГ-ын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/079/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Хөвсгөл аймаг
2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089116 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Г.Ичинхорлоо
Утас: 88012671 Цахим хаяг: ichinkhorlooga@audit.gov.mn
Аудитор : Б.Ариунтуяа
Утас: 99036832 Цахим хаяг: ariuntuyab@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**63,545,737.08**	**64,745,370.33**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	63,545,737.08	64,745,370.33
354	**Хангамжийн материал**	63,545,737.08	64,745,370.33
35420	Аж ахуйн материал	52,751,726.04	53,951,359.29
35470	Бусад хангамжийн материал	10,794,011.04	10,794,011.04
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,511,473,816.60**	**1,680,157,796.36**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,511,473,816.60	1,680,157,796.36
392	**Биет хөрөнгө**	1,483,031,964.48	1,652,282,610.96
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,859,428,342.02	2,059,656,541.83
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-675,097,323.46	-744,408,917.31
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	300,129,242.00	335,119,242.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-166,776,036.69	-183,328,134.27
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	185,652,906.80	201,031,974.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-80,844,582.38	-75,679,179.72
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	20,274,649.96	20,274,649.96
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-19,211,733.77	-19,860,066.33
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	59,476,500.00	59,476,500.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	28,441,852.12	27,875,185.40
39301	Програм хангамж	3,070,000.00	3,070,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,353,333.28	-2,920,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	27,725,185.40	27,725,185.40
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,575,019,553.68**	**1,744,903,166.69**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,575,019,553.68**	**1,744,903,166.69**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,575,019,553.68	1,744,903,166.69
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	952,558,599.80	952,558,599.80
51101	Өмч: - төрийн	952,558,599.80	952,558,599.80
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	304,978,895.93	516,377,949.44
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	304,978,895.93	346,494,336.43
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	317,482,057.95	275,966,617.45
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,575,019,553.68**	**1,744,903,166.69**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**800,602,968.80**	**1,325,759,233.25**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**175,113,742.80**	**358,174,433.25**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	175,113,742.80	358,174,433.25

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	175,113,742.80	358,174,433.25
1200044	Үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		35,000.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	175,113,742.80	358,139,433.25
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Үндсэн хөрөнгө		349,575,800.0
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал		8,563,633.25
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**625,489,226.00**	**967,584,800.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	3,346,726.00	46,157,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,867,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,479,726.00	46,157,100.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**622,142,500.00**	**921,427,700.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	622,142,500.00	921,427,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**787,740,240.87**	**1,147,875,620.28**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**787,740,240.87**	**1,147,875,620.28**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	760,206,608.87	1,094,363,673.28
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	394,516,888.00	614,410,841.00
210101	Үндсэн цалин	284,005,700.00	535,475,122.00
210102	Нэмэгдэл	110,511,188.00	78,935,719.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**51,673,376.00**	**75,905,382.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,305,316.00	50,832,082.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,598,397.00	6,268,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,069,934.00	5,015,199.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,699,239.00	1,440,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,000,490.00	12,349,301.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**45,467,882.00**	**44,862,132.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,468,678.00	2,050,132.00
210302	Түлш, халаалт	43,999,204.00	42,812,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**26,671,900.00**	**39,324,401.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,269,000.00	3,533,951.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,300,000.00	30,952,450.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,599,400.00	2,640,000.00
210404	Ном, хэвлэл	203,500.00	199,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,300,000.00	1,998,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**4,000,000.00**	**13,152,000.00**
210604	Урсгал засвар	4,000,000.00	13,152,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**3,606,000.00**	**4,140,750.00**
210702	Дотоод албан томилолт	3,606,000.00	4,140,750.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**40,514,548.00**	**29,311,347.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,670,156.00	26,824,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	550,000.00	659,600.00

210803	Даатгалын үйлчилгээ	920,500.00	1,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	123,500.00	253,985.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	151,392.00	73,762.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**193,756,014.87**	**273,256,820.28**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,100,000.00	100,365,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,205,000.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	168,451,014.87	172,891,820.28
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	27,533,632.00	53,511,947.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	13,150,600.00	30,376,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	13,000,600.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	150,000.00	30,376,900.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	14,383,032.00	23,135,047.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,383,032.00	23,135,047.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**12,862,727.93**	**177,883,612.97**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**12,862,727.93**	**169,883,613.01**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**625,489,226.00**	**967,619,800.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**625,489,226.00**	**967,584,800.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	3,346,726.00	46,157,100.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,867,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,479,726.00	46,157,100.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	622,142,500.00	921,427,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	622,142,500.00	921,427,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**625,489,226.00**	**967,619,800.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**625,489,226.00**	**967,619,800.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**597,955,594.00**	**914,107,853.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	394,516,888.00	614,410,841.00
210101	Үндсэн цалин	284,005,700.00	535,475,122.00
210102	Нэмэгдэл	110,511,188.00	78,935,719.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	51,673,376.00	75,905,382.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,313,500.00	50,832,782.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,598,397.00	6,268,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,069,934.00	5,014,500.00

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,699,239.00	1,253,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,992,306.00	12,536,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**45,467,882.00**	**44,862,132.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,468,678.00	2,050,132.00
210302	Түлш, халаалт	43,999,204.00	42,812,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**26,671,900.00**	**39,324,401.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,269,000.00	3,533,951.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,300,000.00	30,952,450.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,599,400.00	2,640,000.00
210404	Ном, хэвлэл	203,500.00	199,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,300,000.00	1,998,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**4,000,000.00**	**5,288,000.00**
210604	Урсгал засвар	4,000,000.00	5,288,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**3,606,000.00**	**4,140,750.00**
210702	Дотоод албан томилолт	3,606,000.00	4,140,750.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**44,514,548.00**	**29,811,347.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	42,670,156.00	27,324,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	550,000.00	659,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	920,500.00	1,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	123,500.00	169,485.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	151,392.00	158,262.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**27,505,000.00**	**100,365,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,100,000.00	100,365,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,405,000.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**27,533,632.00**	**53,511,947.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	13,150,600.00	30,376,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	13,000,600.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	150,000.00	30,376,900.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	14,383,032.00	23,135,047.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,383,032.00	23,135,047.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**924,833,414.40**	**93,853,460.00**	**274,797,044.01**	**1,293,483,918.41**
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**924,833,414.40**	**93,853,460.00**	**274,797,044.01**	1,293,483,918.41
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-49,889,055.27	-49,889,055.27
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**952,558,599.80**	**317,482,057.95**	**304,978,895.93**	**1,575,019,553.68**
D01	**2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**952,558,599.80**	**317,482,057.95**	**304,978,895.93**	**1,575,019,553.68**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	41,515,440.50	41,515,440.50
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**952,558,599.80**	**317,482,057.95**	**346,494,336.43**	1,616,534,994.18
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	169,883,613.01	169,883,613.01
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**952,558,599.80**	**275,966,617.45**	**516,377,949.44**	**1,744,903,166.69**

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 8,831.9 мянган төгрөгийн 5 зөрчил[1] илэрснээс 5,908.9 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд 2 төлбөрийн акт, 3 зөвлөмжийг Хөвсгөл аймгийн Шинэ-Идэр сумын ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч нарт хүргүүлсэн.

5.1 Залруулга

Илрүүлэлт: ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар барьсан 10,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий “Модны хашаа”-г үндсэн хөрөнгөд бүргээгүй байсныг бүртгэлд тусгуулсан.

ДТ Модны хашаа 10,000.0₮
КТ Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө 10,000.0₮

Илрүүлэлт: Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 8,414.0 мянган төгрөгийн бараа материал үр дүнгийн тайлан, бараа материалын тодруулгад зөрүүтэйг залруулав.

ДТ Аж ахуйн материал 8,414.0₮
КТ Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал 8,414.0₮

5.2 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт: Бараа материалын тайлан, анхан шатны баримтад хяналт хэрэгжүүлэхэд сумын НИК ХХК-аас нийт 1,908.9 мянган төгрөгийг бэлэн мөнгөөр гаргуулж, албан хэрэгцээнд ашигласан эсэх нь баримтаар нотлогдохгүй байна. Дээрх зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “*Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*”,

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

16 дугаар зүйлийн *16.5.2.”батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих”;* гэж заасныг болон Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Илрүүлэлт: Байгаль орчин хамгаалах нөхөн сэргээх зардлаас 4,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө зарцуулж хор цацсан ажлын анхан шатны баримтыг хянаж үзэхэд 2024 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдөр тухайн компанитай хор худалдан авах гэрээ байгуулсан боловч тус гэрээ нь барилгын ажил гүйцэтгэхтэй холбоотой гэрээ, мөн ажлыг 2024 оны 8,9 сард гүйцэтгэсэн мэтээр тайлбарлаж байгаа хэдий ч тус хорыг 2024 оны 12 дугаар сарын 10-нд нягтлан бодох бүртгэлд тусгасан болон орлого, зарлагын баримтын огноо 2024 оны 12 сар гэх мэт үйл ажиллагааны дараалал болон нотлох баримтууд нь уялдаагүй, хангалттай, ач холбогдолтой нотлох баримт болж чадахгүй байна.

Дээрх зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.5.”*Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна*”. Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.2.”*батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих*”; гэж заасныг зөрчсөн бөгөөд Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын 2024 оны 10 дүгээр сарын 21-ний өдрийн Б/16 дугаар захирамжаар ЗДТГ-ын нягтлан, санхүү албаны дарга гэсэн 2 албан хаагчид 2,923.0 мянган төгрөгийн балансын урамшууллыг ажлын үр дүнг үнэлж, дүгнэсэн баримтгүйгээр олгосон байна. Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2. “*Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилд үр бүтээл гарган ажилласан нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтныг шагнаж урамшуулж болно”* гэсэн заалт болон нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажилд үр бүтээл гарган ажилласан нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтныг шагнах, урамшуулахдаа тухайн ажилд үр бүтээл, үр дүн гаргасныг үнэлж, дүгнэсэн баримтыг үндэслэн олгох.

2. Хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийг батлагдсан хөтөлбөр, арга хэмжээнд нь зарцуулаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 60 дугаар зүйл 60.3.Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийг дараах зүйлд зарцуулахыг хориглоно: *60.3.1.”орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр хуулиар тогтоосон чиг үүргээс бусад хөтөлбөр, арга хэмжээ”, 60.3.6.”орон нутгийн иргэдийн саналыг аваагүй, орон нутгийн төсвийн төлөвлөгөөнд тусгаж батлаагүй зардал, арга хэмжээ”* гэж заасантай болон Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийг зөвхөн батлагдсан хөтөлбөр, арга хэмжээнд зарцуулах.

Илрүүлэлт: Шинэ-Идэр сумын ЗДТГ нь ахмадын санг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу төлөвлөж, атлуулаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ахмад настны тухай хууль ,тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ахмадын сан байгуулах журмыг баримтлан ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгийг бүртгэлд тусгаагүй	1	10,000.0	1	10,000.0								
Бараа материалын бүртгэл тодруулгын дүнгээс зөрүүтэй	1	8,414.0			1	8,414.0						
Дүн	**1**	**18,414.0**	**1**	**10,000.0**	**1**	**8,414.0**						

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тээвэр шатахууны зардлаас бэлэн мөнгөөр зарцуулалт хийсэн	1	1,908.9	1	1,908.9						
Байгаль орчин хамгаалах нөхөн сэргээх зардлаас Анхан шатны баримт хууль журамд нийцэхгүй	1	4,000.0	1	4,000.0						

зарцуулалт хийсэн										
Балансын урамшуулал	1	2,923.0					1	2,923.0		
ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалт	1	-					1	-		
Ахмадын сангийн үйл ажиллагааг хууль, журамд нийцүүлэн явуулах	1	-					1	-		
Дүн	**4**	**8,831.9**	**2**	**5,908.9**			**2**	**2,923.3**		

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.21 № 1/93

танай ____________-ны № ____________-т

ШИНЭ-ИДЭР СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА Л.АМГАЛАНБАТ ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Шинэ-Идэр сумын ЗДТГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө орон нутгийн хөгжлийн сан, улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар болон хандив тусламж, элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдээ дахин үнэлэх зэрэг арга хэмжээний үр дүнд 220,435.8 мянган төгрөгийн барилга байгууламж, 79,990.0 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 39,150.0 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, нийт 339,575.8 мянган төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Аудитаар төсвийн хөрөнгийн зарцуулалттай холбоотой 2 төлбөрийн акт, төсвийн зарцуулалттай холбоотой 1, хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 2 зөвлөмж, өгч ажиллаа.

Бусад асуудлын хэсэг

Засаг даргын Тамгын газрын дарга нь сумын Засаг даргатай 2024 онд хэрэгжүүлэх гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө 5 зорилт, 41 арга хэмжээтэйгээр батлуулж, хэрэгжилтийг 98.0 хувьтай биелүүлж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

6725001207

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР